

18.05.2006. likums "Likums "Par valsts kompensāciju cietušajiem"" ("LV", 87 (3455), 06.06.2006.)
[spēkā ar 20.06.2006.] ar grozījumiem:

- 08.11.2007. likums ("LV", 188 (3764), 22.11.2007.) [spēkā ar 01.01.2008.]
- 14.11.2008. likums ("LV", 183 (3967), 25.11.2008.) [spēkā ar 01.01.2009.]
- 11.06.2009. likums ("LV", 100 (4086), 30.06.2009.) [spēkā ar 01.08.2009.]

Redakcijas: [20.06.2006] [01.01.2008] [01.01.2009] [**01.08.2009**] [01.01.2010]

Redakcija uz 01.08.2009.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Likums "Par valsts kompensāciju cietušajiem"

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt fiziskajai personai, kura Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā ir atzīta par cietušo (turpmāk — cietušais), tiesības saņemt valsts kompensāciju par tīša noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām vai mantisko zaudējumu (turpmāk — kaitējums), ja noziedzīga nodarījuma rezultātā iestājusies personas nāve vai cietušajam nodarīti smagi, vidēja smaguma miesas bojājumi, aizskarta personas dzimumneizskaramība vai cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu (turpmāk — noziedzīgs nodarījums).

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

2.pants. Likuma darbība

(1) Likums reglamentē kārtību, kādā Juridiskās palīdzības administrācija izmaksā valsts kompensāciju cietušajam, un valsts kompensācijas apmēru.

(2) Valsts kompensācijas pieprasīšana un izmaksāšana, pamatojoties uz šo likumu, neierobežo cietušā tiesības pieprasīt kompensāciju saskaņā ar Kriminālprocesa likumu.

(3) Cietušajam nav tiesību saņemt valsts kompensāciju, ja noziedzīgs nodarījums bijis vērsts pret satiksmes drošību un cietušajam ir tiesības uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar normatīvajiem aktiem par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

3.pants. Tiesības uz valsts kompensāciju

(1) Tiesības uz valsts kompensāciju ir cietušajam.

(2) Cietušajam ir tiesības uz valsts kompensāciju arī tad, ja noziedzīga nodarījuma izdarītājs vai viņa līdzdalībnieks nav noskaidrots vai viņš saskaņā ar Krimināllikumu nav saucams pie kriminālatbildības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

3.¹ pants. Pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju

Pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju ir:

1) cietušajam, ja viņš apzināti sniedzis nepatiesas ziņas, lai saņemtu valsts kompensāciju;

2) apsūdzētajam, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

4.pants. Juridiskās palīdzības administrācijas uzdevumi

(1) Juridiskās palīdzības administrācija:

1) izmaksā valsts kompensāciju atbilstoši šim likumam;

2) izveido un uztur valsts kompensācijas reģistru;

3) nodrošina izmaksātās valsts kompensācijas summas piedziņu no cietušā, kurš apzināti sniedzis nepatiesas ziņas, lai saņemtu valsts kompensāciju;

4) nodrošina cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas summas piedziņu no apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā;

5) atbilstoši šim likumam sadarbojas ar Eiropas Komisiju un citu Eiropas Savienības dalībvalstu kompetentajām iestādēm;

6) pieprasa no procesa virzītāja vai zvērināta tiesu izpildītāja informāciju, kas nepieciešama, lai pieņemtu lēmumu par valsts kompensāciju.

(2) Līdzekļus, kas piedzīti šā panta pirmās daļas 3. un 4.punktā minētajos gadījumos, iemaksā valsts pamatbudžeta ieņēmumos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

5.pants. Valsts kompensācijas līdzekļi

Valsts kompensācija, kas paredzēta šā likuma 4.pantā minēto uzdevumu izpildei, tiek izmaksāta no valsts budžeta līdzekļiem, kas paredzēti Juridiskās palīdzības administrācijai.

6.pants. Valsts kompensācijas reģistrs

(1) Ziņu iekļaušanu valsts kompensācijas reģistrā, to apstrādi, izmantošanu un valsts kompensācijas reģistra uzturēšanu nodrošina Juridiskās palīdzības administrācija. Juridiskās palīdzības administrācija ir valsts kompensācijas reģistra pārzine un turētāja.

(2) Valsts kompensācijas reģistrā iekļauj ziņas par valsts kompensācijas izmaksāšanu cietušajiem, par atteikumiem to izmaksāt, kā arī ziņas par regresa prasībām.

(3) Ministru kabinets nosaka valsts kompensācijas reģistrā iekļaujamās informācijas apjomu un

kārtību, kādā tiek nodrošināta piekļuve šai informācijai.

II nodaļa

Valsts kompensācijas pieprasīšanas un izmaksāšanas kārtība un nosacījumi

7.pants. Valsts kompensācijas maksimālais apmērs

(1) Vienam noziedzīgā nodarījumā cietušajam izmaksājamās valsts kompensācijas maksimālais apmērs ir Latvijas Republikā noteiktās 10 minimālās mēneša darba algas. Izmaksājamās valsts kompensācijas apmēru aprēķina, ņemot vērā minimālās mēneša darba algas apmēru, kāds noteikts brīdī, kad persona atzīta par cietušo.

(2) Kompensācija tiek izmaksāta:

- 1) 100 procentu apmērā, ja iestājusies personas nāve;
- 2) 70 procentu apmērā, ja cietušajam nodarīti smagi miesas bojājumi vai aizskarta cietušā dzimumneaizskaramība, vai cietušais inficēts ar cilvēka imūndeficīta vīrusu, B vai C hepatītu;
- 3) 50 procentu apmērā, ja cietušajam nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi.

(3) Personai, kura atzīta par cietušo noziedzīgā nodarījumā, kas kvalificēts pēc Krimināllikuma 120., 121., 122., 127., 128. vai 129.panta, valsts kompensācija tiek izmaksāta 50 procentu apmērā no šā panta otrajā daļā noteiktā valsts kompensācijas apmēra.

(4) Ja cietušais no apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, ir saņēmis kompensāciju par nodarīto kaitējumu un to pierāda maksājumu apliecinošs dokuments, valsts kompensācijas apmēru samazina atbilstoši jau saņemtajai kompensācijai.

(5) Ja noziedzīga nodarījuma rezultātā personai vienlaikus iestājas šā panta otrās daļas 1., 2. vai 3.punktā minētās sekas, valsts kompensāciju izmaksā vienā maksājumā atbilstoši noziedzīga nodarījuma smagākajām sekām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009. Pirmā daļa stājas spēkā 01.01.2010. Sk. Pārejas noteikumu 3.punktu.)

8.pants. Valsts kompensācijas pieprasījums un tam pievienojamie dokumenti

(1) Lai saņemtu valsts kompensāciju, cietušais iesniedz Juridiskās palīdzības administrācijai valsts kompensācijas pieprasījumu — aizpildītu valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapu, kuras paraugu apstiprina Ministru kabinets.

(2) Ja valsts kompensācijas pieprasīšanas brīdī kriminālprocesā nav pieņemts galīgais nolēmums, cietušais valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapai pievieno procesa virzītāja izziņu, kurā norādīts:

- 1) noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laiks un vieta;
- 2) noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija, izziņas izsniegšanas brīdī konstatētā noziedzīgā nodarījuma izdarītāja vainas forma, kriminālprocesa uzsākšanas datums un krimināllietas numurs;
- 3) informācija par personu, kura kriminālprocesā atzīta par cietušo (vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvietas adrese, kontaktinformācija, kā arī datums, kad persona atzīta par cietušo);
- 4) informācija par personu, kura kriminālprocesā atzīta par cietušā pārstāvi (vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvietas adrese, kontaktinformācija, kā arī datums, kad persona atzīta par pārstāvi), ja

cietušais tiesības īsteno ar pārstāvja starpniecību;

5) noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarītā kaitējuma raksturs (miesas bojājumu smagums, dzimumnoziedzuma izdarīšanu norādošo pazīmju esamība vai konstatēts cilvēka imūndeficīta vīruss, B vai C hepatīts);

6) eksperta atzinuma sniegšanas datums, atzinuma numurs un ekspertīzes izdarītājs;

7) informācija par aizdomās turēto vai apsūdzēto kriminālprocesā, ja šādas informācijas izpaušana netraucē patiesības noskaidrošanu lietā.

(3) Ja kriminālprocess ir pabeigts vai stājies spēkā procesa virzītāja lēmums par kriminālprocesa izbeigšanu personu nereabilitējošu apstākļu dēļ, cietušais valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapai pievieno spēkā stājušos galīgo procesa virzītāja nolēmumu. Ja tiesas spriedumā vai procesa virzītāja galīgajā nolēmumā cietušajam kriminālprocesuālajā vai civilprocesuālajā kārtībā noteiktais atlīdzinājums par noziedzīga nodarījuma rezultātā radīto kaitējumu nav izpildīts vai izpildīts nepilnīgi, procesa virzītāja galīgajam nolēmumam pievieno izpildu dokumenta kopiju.

(4) Cietušais Juridiskās palīdzības administrācijā var bez maksas saņemt valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapu, kā arī informāciju par veidlapas aizpildīšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

9.pants. Valsts kompensācijas pieprasījuma iesniegšanas termiņš

Valsts kompensācijas pieprasījumu Juridiskās palīdzības administrācijai iesniedz gada laikā pēc dienas, kad persona atzīta par cietušo.

10.pants. Kārtība, kādā izskata valsts kompensācijas pieprasījumus

(1) Juridiskās palīdzības administrācija mēneša laikā pēc valsts kompensācijas pieprasījuma saņemšanas pieņem lēmumu par valsts kompensācijas izmaksāšanu šajā likumā noteiktajos gadījumos.

(2) Ja Juridiskās palīdzības administrācija konstatē, ka lēmuma pieņemšanai ir nepieciešama papildu informācija, tā septiņu dienu laikā pēc valsts kompensācijas pieprasījuma saņemšanas informē par to cietušo.

(3) Ja lēmuma pieņemšanai nepieciešama papildu informācija, šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas termiņu aptur līdz visas Juridiskās palīdzības administrācijas pieprasītās informācijas saņemšanai.

(4) Ja Juridiskās palīdzības administrācija 15 dienu laikā nesaņem pieprasīto informāciju, tā var lemt par atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju. Lēmums par atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju šajā gadījumā nav šķērslis, lai cietušais atkārtoti vērstos Juridiskās palīdzības administrācijā ar valsts kompensācijas pieprasījumu, ievērojot šajā likumā noteikto kārtību.

(5) Ja konstatē, ka valsts kompensācija pieprasīta par to pašu noziedzīgu nodarījumu, uz kura pamata valsts kompensācija jau izmaksāta, Juridiskās palīdzības administrācija valsts kompensācijas pieprasījumu neizskata un atdod atpakaļ personai, kura to iesniegusi.

(6) Atkārtots valsts kompensācijas pieprasījums par to pašu noziedzīgu nodarījumu, par kuru atteikts izmaksāt valsts kompensāciju, ir pieļaujams, ja notikušas izmaiņas iepriekš iesniegtajā informācijā, saskaņā ar kuru pieņemts lēmums par atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

11.pants. Valsts kompensācijas izmaksāšana

(1) Valsts kompensāciju izmaksā par cietušo atzītajai personai vienā maksājumā.

(2) Valsts kompensāciju izmaksā mēneša laikā pēc dienas, kad pieņemts lēmums par valsts kompensācijas izmaksāšanu.

(3) Juridiskās palīdzības administrācija valsts kompensācijas summu ieskaita valsts kompensācijas pieprasījumā norādītajā bankas kontā. Ja bankas konts nav norādīts, valsts kompensāciju ieskaita pasta norēķinu sistēmas norēķinu kontā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

12.pants. Atteikums izmaksāt valsts kompensāciju

Valsts kompensācija netiek izmaksāta, ja:

1) tā pieprasīta nepamatoti;

2) ir nokavēts šajā likumā noteiktais tās pieprasījuma iesniegšanas termiņš, izņemot gadījumus, kad termiņš nokavēts attaisnojošu iemeslu dēļ (piemēram, personas slimība);

3) konstatēts, ka cietušais, to pieprasot, apzināti sniedzis nepatiesas ziņas;

4) cietušais ir saņēmis no apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, atlīdzību, kuras apmērs pārsniedz šajā likumā paredzēto valsts kompensācijas apmēru vai ir vienāds ar to.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

13.pants. Izmaiņas sniegtajās ziņās

Ja notikušas izmaiņas valsts kompensācijas pieprasījumā minētajās ziņās, cietušajam ir pienākums paziņot par to Juridiskās palīdzības administrācijai septiņu dienu laikā pēc tam, kad viņš uzzinājis par izmaiņām.

14.pants. Lēmuma par valsts kompensāciju paziņošana

(1) Juridiskās palīdzības administrācijas lēmumu par valsts kompensācijas izmaksāšanu vai atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju paziņo rakstveidā, nosūtot to uz valsts kompensācijas pieprasījumā norādīto adresi vai nododot adresātam vai viņa pārstāvim personiski.

(2) Lēmuma par valsts kompensāciju norakstu, kā arī maksājuma uzdevuma kopiju nosūta:

1) procesa virzītājam, ja kriminālprocesā nav pieņemts galīgais nolēmums;

2) iestādei, kura pieņēmusi galīgo nolēmumu, ja kriminālprocess ir pabeigts;

3) iestādei, kura pieņēmusi lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, ja kriminālprocess ir izbeigts.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

15.pants. Kārtība, kādā var apstrīdēt un pārsūdzēt lēmumu par valsts kompensāciju

(1) Juridiskās palīdzības administrācijas lēmumu par valsts kompensācijas izmaksāšanu vai atteikumu izmaksāt valsts kompensāciju var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Juridiskās palīdzības administrācijai. Juridiskās palīdzības

administrācija pārsūta iesniegumu Tieslietu ministrijai.

(2) Tieslietu ministrijas lēmumu, kas pieņemts, izskatot šā panta pirmajā daļā minēto apstrīdēšanas iesniegumu, Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

16.pants. Regresa tiesības

(Izslēgts ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

III nodaļa Sadarbība ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm

17.pants. Sadarbība, izmaksājot kompensāciju par kaitējumu, kas radies Latvijas teritorijā izdarīta noziedzīga nodarījuma rezultātā

(1) Juridiskās palīdzības administrācija pieņem lēmumu par citā Eiropas Savienības dalībvalstī pastāvīgi dzīvojošas personas pieprasījumu izmaksāt kompensāciju par kaitējumu, kas radies Latvijas teritorijā izdarīta noziedzīga nodarījuma rezultātā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto pieprasījumu iesniedz latviešu vai angļu valodā. Dokumentiem, kuri iesniedzami Juridiskās palīdzības administrācijai, nav jābūt legalizētiem, un tiem nav piemērojama līdzvērtīga formalitāte.

(3) Juridiskās palīdzības administrācija septiņu dienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas sniedz cietušajam, bet, ja pieprasījums saņemts no citas Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentās iestādes, — arī tai šādu informāciju:

- 1) valsts kompensācijas pieprasījuma saņemšanas apstiprinājumu;
- 2) lēmuma pieņemšanas termiņu;
- 3) informāciju par prasības izskatīšanai papildus nepieciešamajiem dokumentiem vai citu informāciju, ja nav iesniegti visi dokumenti;
- 4) tās Juridiskās palīdzības administrācijas amatpersonas kontaktinformāciju, kura atbild par lēmuma pieņemšanu attiecībā uz valsts kompensācijas izmaksāšanu.

(4) Lēmumu par kompensācijas izmaksāšanu vai atteikumu izmaksāt kompensāciju Juridiskās palīdzības administrācija nosūta cietušajam, kurš pastāvīgi dzīvo citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kā arī attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentajai iestādei, ja pieprasījums saņemts no tās.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

18.pants. Sadarbība, izmaksājot kompensāciju par kaitējumu, kas radies citas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā izdarīta noziedzīga nodarījuma rezultātā

(1) Cietušajam, kurš pastāvīgi dzīvo Latvijā un kuram radies kaitējums citas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā izdarīta noziedzīga nodarījuma rezultātā, ir tiesības tieši vai ar Juridiskās palīdzības administrācijas starpniecību iesniegt valsts kompensācijas pieprasījumu attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

(2) Valsts kompensācijas pieprasījumu iesniedz valodā, kuru attiecīgā Eiropas Savienības dalībvalsts norādījusi kā sev pieņemamu.

(3) Juridiskās palīdzības administrācija sniedz cietušajam informāciju par citu Eiropas Savienības dalībvalstu kompetento iestāžu noteiktajiem valsts kompensācijas izmaksāšanas nosacījumiem, kārtību un papildu prasībām.

(4) Juridiskās palīdzības administrācija septiņu dienu laikā noformē valsts kompensācijas pieprasījumu atbilstoši konkrētās Eiropas Savienības dalībvalsts noteiktajam kompensācijas pieprasījumam un kopā ar citiem nepieciešamajiem dokumentiem nosūta attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentajai iestādei.

(5) Juridiskās palīdzības administrācija pēc tās Eiropas Savienības dalībvalsts kompetentās iestādes lūguma, kura izskata valsts kompensācijas pieprasījumu, nodrošina kriminālprocesā iesaistīto personu uzklauššanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

IV nodaļa

Izmaksātās valsts kompensācijas piedziņa

(Nodaļa 11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

19.pants. Juridiskās palīdzības administrācijas tiesības, nodrošinot izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu

Juridiskās palīdzības administrācijai, nodrošinot izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu, ir šādas tiesības:

1) pieprasīt no cietušā, viņa pārstāvja, apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, citām valsts un pašvaldību iestādēm izmaksātās valsts kompensācijas piedziņai nepieciešamo informāciju;

2) bez īpaša tiesas nolēmuma stāties cietušā (piedzīnēja) vietā, lai atgūtu izmaksāto valsts kompensācijas summu;

3) uzlikt par pienākumu cietušajam atmaksāt valsts budžetā saņemto valsts kompensāciju, ja viņš apzināti sniedzis nepatiesas ziņas, lai saņemtu valsts kompensāciju;

4) uzlikt par pienākumu apsūdzētajam, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju;

5) sadalīt atmaksājamo valsts kompensācijas summu daļās, ja no cietušā vai apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, saņemts motivēts rakstveida iesniegums. Ja atmaksājamā valsts kompensācijas summa tiek sadalīta daļās, visa summa atmaksājama gada laikā no dienas, kad stāties spēkā Juridiskās palīdzības administrācijas lēmums par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu;

6) pieprasīt informāciju no zvērināta tiesu izpildītāja par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņas procesu.

20.pants. Izmaksātās valsts kompensācijas piedziņa no cietušā, kurš saņēmis valsts kompensāciju

(1) Ja normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir konstatēts, ka cietušais apzināti sniedzis nepatiesas ziņas, lai saņemtu valsts kompensāciju, Juridiskās palīdzības administrācija pieņem lēmumu par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu un paziņo to cietušajam.

(2) Cietušajam ir pienākums šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu izpildīt 30 dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas.

(3) Ja cietušais neizpilda šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu noteiktajā termiņā, Juridiskās palīdzības administrācija sagatavo brīdinājumu par lēmuma piespiedu izpildi un paziņo to cietušajam.

(4) Ja cietušais šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu labprātīgi neizpilda 10 dienu laikā pēc tam, kad saņēmis brīdinājumu par lēmuma piespiedu izpildi, Juridiskās palīdzības administrācija sagatavo un iesniedz izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā izdotu izpildrīkojumu.

(5) Lēmuma par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu izpildes termiņš ir 10 gadi. Iestājoties minētajam termiņam, izpildu lietvedība, pamatojoties uz Civilprocesa likumu, tiek izbeigta.

21.pants. Izmaksātās valsts kompensācijas piedziņa no apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā

(1) Ja cietušais valsts kompensāciju saņēmis kriminālprocesā, kurā nav pieņemts galīgais nolēmums, pieteikuma par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu valsts interesēs uzturēšanu spēkā un apmierināšanu nodrošina Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Ja cietušais valsts kompensāciju pieprasījis pabeigtā kriminālprocesā un tiesa apmierinājusi cietušā kompensācijas pieteikumu, Juridiskās palīdzības administrācija ar lēmumu par valsts kompensāciju stājas cietušā (piedzinēja) vietā izmaksātās valsts kompensācijas summas apmērā. Minēto lēmumu nosūta cietušajam vai viņa pārstāvim un zvērinātam tiesu izpildītājam.

(3) Juridiskās palīdzības administrācija nosūta paziņojumu apsūdzētajam, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kā arī tiesai, kas taisījusi notiesājošu spriedumu, informējot, ka Juridiskās palīdzības administrācija stājas cietušā (piedzinēja) vietā izmaksātās valsts kompensācijas summas apmērā.

(4) Ja kriminālprocess ir pabeigts un tā ietvaros nav saņemts cietušā kompensācijas pieteikums, cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas summas piedziņu no apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, nodrošina šā likuma 20.pantā noteiktajā kārtībā.

(5) Ja kriminālprocess ir izbeigts personu nereabilitējošu apstākļu dēļ un cietušais saņēmis valsts kompensāciju, izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu no apsūdzētā, kas atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, nodrošina šā likuma 20.pantā noteiktajā kārtībā.

22.pants. Lēmuma par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu piespiedu izpilde

(1) Lēmuma par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu piespiedu izpildi veic zvērināts tiesu izpildītājs.

(2) Zvērināts tiesu izpildītājs 30 dienu laikā pēc Juridiskās palīdzības administrācijas pieprasījuma saņemšanas sniedz tai rakstveida informāciju par lēmuma piespiedu izpildes gaitu un rezultātiem.

(3) Zvērināts tiesu izpildītājs ieskaita attiecīgajā valsts budžeta kontā naudas līdzekļus, kas piedzīti uz izpildrīkojuma vai izpildraksta pamata, un informē par to Juridiskās palīdzības administrāciju.

23.pants. Kārtība, kādā var apstrīdēt un pārsūdzēt lēmumu par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu

(1) Lēmumu par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Juridiskās palīdzības administrācijai. Juridiskās palīdzības administrācija pārsūta iesniegumu Tieslietu ministrijai.

(2) Tieslietu ministrijas lēmumu, kas pieņemts, izskatot šā panta pirmajā daļā minēto apstrīdēšanas iesniegumu, Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.

24.pants. Izmaksātās valsts kompensācijas piedziņas neuzsākšana vai izbeigšana

Juridiskās palīdzības administrācija izmaksātās valsts kompensācijas piedziņas administratīvo lietu neuzsāk, kā arī uzsāktu administratīvo lietu izbeidz, ja konstatēts vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) iestāties lēmuma par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu izpildes noilgums;
- 2) iestāties kāds no apstākļiem, kas izslēdz kriminālatbildību vai nepieļauj kriminālprocesu, izņemot gadījumus, kad kriminālprocess izbeigts personu nereabilitējošu apstākļu dēļ;
- 3) fiziskā persona mirusi un tiesiskā attiecība nepieļauj tiesību pārņemšanu;
- 4) notecējis Civilprocesa likumā noteiktais termiņš attiecībā uz izpildu dokumentu iesniegšanu piespiedu izpildei.

Pārejas noteikumi

1. Tiesības vērsties Juridiskās palīdzības administrācijā ar valsts kompensācijas pieprasījumu ir tām personām, kuras atzītas par cietušajiem noziedzīgos nodarījumos, kas izdarīti pēc 2005.gada 30.jūnija. Personas, kuras atzītas par cietušajiem noziedzīgos nodarījumos, kas izdarīti pēc 2005.gada 30.jūnija, līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, ir tiesīgas iesniegt valsts kompensācijas pieprasījumu līdz 2006. gada 31.decembrim.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

2. Tiesības vērsties Juridiskās palīdzības administrācijā ar valsts kompensācijas pieprasījumu, ja noziedzīgs nodarījums bijis vērst pret personas veselību un cietušajam nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, ir tām personām, kuras šāda noziedzīga nodarījuma rezultātā atzītas par cietušajiem pēc 2007.gada 1.jūlija.

3. Šā likuma 7.panta pirmā daļa stājas spēkā 2010.gada 1.janvārī. Līdz 2010.gada 1.janvārim vienam noziedzīgā nodarījumā cietušajam izmaksājamās valsts kompensācijas maksimālais apmērs tiek noteikts piecu minimālo mēneša darba algu apmērā, un šā likuma 7.panta otrajā daļā noteiktās izmaksājamās kompensācijas apmērs tiek aprēķināts, par pamatu ņemot piecas minimālās mēneša darba algas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 08.11.2007., 14.11.2008. un 11.06.2009. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

4. Valsts kompensācijas pieprasījumus, kurus Juridiskās palīdzības administrācija saņēmusi līdz 2009.gada 1.augustam, tā izskata un valsts kompensāciju piešķir atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas bija spēkā līdz 2009.gada 1.augustam.

(11.06.2009. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2009.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/80/EK par kompensāciju noziegumos cietušajiem.

Likums Saeimā pieņemts 2006.gada 18.maijā.

Valsts prezidentes vietā
Saeimas priekšsēdētāja I.Ūdre

Rīgā 2006.gada 6.jūnijā